

Kestävyyssraportti

EU VSME-standardin mukainen

Helsingin Satama Oy

1.1.-31.12.2024

Sisällys

1. Perustiedot	3
1.1 Strategia ja vastuullisuus	3
2. Käytännöt, politiikat ja tulevat aloitteet siirtymiseksi kestävämpään talouteen	4
2.1 Sertifikaatit ja järjestelmät	5
2.2 Kaksoisolennaisuusanalyysi	6
3. Työvoiman yleiset ominaisuudet	6
3.1 Lisätietoja työvoimasta	6
4. Työvoiman terveys ja turvallisuus	6
5. Työvoiman palkkaus, työehtosopimukset ja koulutus	7
6. Lisätietoja omasta työvoimasta - Ihmisoikeuspolitiikat ja -prosessit	7
7. Vakavat negatiiviset ihmisoikeusloukkaukset	7
8. Energia ja kasvihuonekaasupäästöt	8
8.1 Energia	8
8.2 Kasvihuonekaasut	8
8.3 Ilmastoriskit	11
9. Ilman, veden ja maaperän saastuminen	12
10. Vesi	12
11. Resurssien käyttö, kiertotalous ja jätehuolto	13
11.1 Kiertotalouden periaatteet	13
11.2 Jätteet	13

1. Perustiedot

Tämä Helsingin Sataman vastuullisuusraportti on laadittu eurooppalaisten pk-yrityksille suunnattujen vapaaehtoisten vastuullisuusraportointistandardien (VSME) mukaisesti. Raportointikokonaisuudeksi on valittu B-taso, joka kattaa sekä perusmoduulin että laajennetun moduulin.

Raportista ei ole jätetty tietoja pois turvallisuusluokituksen tai arkaluonteisuuden perusteella. Kyseessä on Helsingin Sataman ensimmäinen vastuullisuusraportti, ja se kattaa emoyhtiön tiedot. Käytämme ensimmäistä kertaa päästölaskennassa CO₂e arvoa aiemman CO₂ sijaan. Vertailutietoja ei ole vielä saatavilla, koska raportointi käynnistyy tällä raportointikaudella.

1.1 Strategia ja vastuullisuus

Helsingin satama on yksi Euroopan vilkkaimmista ulkomaanliikenteen matkustajasatamista. Helsingin Satama Oy luo sujuvat puitteet merimatkailulle Tallinnaan, Tukholmaan ja Travemündeeseen. Vuonna 2024 kokonaismatkustajamäärä oli 9,5 miljoonaa.

Helsingin Satama on myös Suomen johtava ulkomaankaupan yleissatama. Kaikkiaan tavaraa sataman kautta kulki vuonna 2024 yhteensä 14,0 miljoonaa tonnia. Viennin pääartikkeleita ovat metsäteollisuustuotteet, koneet ja laitteet, tuonnissa korostuvat päivittäistavarakaupan tuotteet. Helsingin Satamalla on suuri merkitys Suomen ulkomaankaupan logistiikan toimivuudelle ja huoltovarmuudelle. Helsingin Sataman kautta kuljetetun tavararavon osuus on noin 40–50 prosenttia koko Suomen merikuljetusten arvosta.

Helsingin Sataman vahvuuksia ovat tiheä linjaliikenne, tehokas infrastruktuuri, hyvät tie- ja rautatieyhteydet sekä yhteistyökumppanien kanssa tuotetut palvelut.

Vuonna 2024 Helsingin Sataman Oy:n liikevaihto oli 99 565 000 euroa ja henkilöstömäärä 97 henkeä. Muut perustiedot löytyvät alla olevasta taulukosta.

Oikeudellinen muoto	NACE	tase	liikevaihto	Henkilöstömäärä	Ensisijaisen toiminnan maa ja merkittävien omaisuuserien sijainti	Omistettujen, vuokrattujen tai hallinnoitujen kohteiden maantieteellinen sijainti
Osakeyhtiö	52.22 H 4 Vesiliikennettä palveleva toiminta	421 273 000 €	99 565 000 €	97	Suomi	Helsinki, Loviisa, Kirkkonummi (Kantvik)

Palvelujen merkittävät ryhmät

Helsingin Satama tarjoaa monipuolisia satamapalveluja, jotka kattavat sekä tavara- että matkustajaliikenteen. Keskeisiä palveluryhmiä ovat aluspalvelut (esim. kiinnitys, irrotus, jätehuolto), terminaal- ja logistiikkapalvelut, tilojen ja maa-alueiden vuokraus sekä infrastruktuurin ylläpito ja kehittäminen. Lisäksi satama tarjoaa palveluja varustamoille, huolintaliikenteille ja muille logistiikan toimijoille, sekä tukee matkustajaliikenteen sujuvuutta terminaalipalveluilla.

Merkittävät markkinat

Helsingin Satama toimii pääasiassa B2B-markkinoilla, palvelen varustamoita, logistiikkaoperaattoreita, huolintaliikkeitä ja muita satamatoimijoita. Matkustajaliikenteen osalta satama toimii myös kuluttajamarkkinoilla (B2C), erityisesti kansainvälisessä matkailussa. Sataman toiminta-alue on kansainvälinen, ja merkittäviä markkinoita ovat erityisesti Itämeren alueen maat, kuten Viro, Ruotsi ja Saksa. Satama on myös tärkeä osa Suomen sisämarkkinoiden huoltovarmuutta ja logistiikkaketjua.

Tärkeimmät liiketoimintasuhteet

Helsingin satamatoiminta palvelee koko maan elinkeinoelämää, hyvinvointia ja huoltovarmuutta.

Helsingin Sataman keskeisiä liiketoimintakumppaneita ovat varustamot, kuten esimerkiksi Tallink Silja, Viking Line, Eckerö Line ja Finnlines, sekä logistiikka- ja huolintayritykset, terminaalioperaattorit ja satamaoperaattorit. Tärkeitä asiakkaita ovat myös matkustajat, erityisesti kansainväliset risteily- ja reittiliikenteen matkustajat. Jakelukanavat muodostuvat pääosin merikuljetuksista ja niitä tukevista maa- ja rautatieyhteyksistä. Satama toimii tiiviissä yhteistyössä myös viranomaisten, kuten Tullin, Rajavartiolaitoksen ja ELY-keskuksen kanssa.

Strategian keskeiset osatekijät

Helsingin Satama Oy:n strategia kestävyysasioissa rakentuu useista toisiaan tukevista osa-alueista, jotka vahvistavat sataman roolia vastuullisena ja tulevaisuuteen suuntautuvana toimijana. Hiilineutraaliustavoite on yksi strategian kulmakivistä, mutta sen rinnalla korostuvat seuraavat tekijät:

- Uusien polttoaineiden jakelun mahdollistaminen: Satama luo edellytyksiä vaihtoehtoisten ja vähäpäästöisten polttoaineiden jakelulle, tukien merenkulun siirtymää kohti puhtaampia ratkaisuja.
- Turvallisuus ja huoltovarmuus: Strategia painottaa sataman kriittistä roolia osana kansallista logistiikkaverkostoa, jossa toimintavarmuus ja riskienhallinta ovat keskeisiä.
- Liikenteen sujuvuus ja ympäristöystävällisyys: Strategia tukee maa- ja meriliikenteen yhteensovittamista siten, että kuljetukset ovat mahdollisimman tehokkaita ja vähäpäästöisiä.

Nämä osa-alueet muodostavat kokonaisuuden, joka ohjaa sataman päätöksentekoa ja investointeja kohti kestävää ja kilpailukykyistä toimintaa.

2. Käytännöt, politiikat ja tulevat aloitteet siirtymiseksi kestävämpään talouteen

Helsingin Sataman vastuullisuustyö perustuu taloudelliseen, sosiaaliseen ja ympäristövastuuseen. Päivittäisessä johtamisessa päätöksiä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti – taloudellisista, yhteiskunnallisista ja eettisistä näkökulmista, sidosryhmät huomioiden.

Keskeisiä tavoitteita ovat Hiilineutraali Helsingin Satama -toimenpideohjelman toteuttaminen, sujuvan arjen mahdollistaminen suomalaisille sekä huoltovarmuuden turvaaminen osana yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria. Seuraavasta taulukosta löytyy lisätietoja käytännöistä, toimista ja tulevista aloitteista, jotka tukevat kestävää kehitystä.

	Organisaatiolla on käytäntöjä, toimia tai tulevia aloitteita, jotka tukevat mainittua kestävän kehityksen kysymystä (Kyllä/ Ei)	Ovatko julkisesti saatavilla? (Kyllä/Ei)	Sisältävätkö tavoitteita? (Kyllä/Ei)
Ilmastonmuutos	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Saasteet	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Vesivarat ja meret	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Biodiversiteetti ja ekosysteemit	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Kiertotalous	Kyllä	Ei	Kyllä
Oma työvoima	Kyllä	Ei	Kyllä
Arvoketjun työntekijät	Kyllä	Ei	Kyllä
Vaikutusalueella olevat yhteisöt	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Kuluttajat ja loppukäyttäjät	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Liiketoiminnan käytännöt	Kyllä	Kyllä	Kyllä

2.1 Sertifikaatit ja järjestelmät

Helsingin Sataman ympäristöasioiden hallinta perustuu ISO 14001 -standardin vaatimuksiin. Sertifioitu toimintajärjestelmä täyttää myös ISO 9001- ja ISO 45001 -standardien vaatimukset.

Helsingin Sataman kestävyttä ja vastuullisuutta tukevat seuraavat sertifikaatit ja järjestelmät:

- Sustainable Travel Finland (STF): Visit Finlandin kehittämä merkki, joka osoittaa yrityksen sitoutumisen kestävän matkailun periaatteisiin ja jatkuvaan kehittämiseen ympäristövastuun, kulttuurisen kestävyiden ja taloudellisen vastuullisuuden saralla.
- Green Office: WWF:n ympäristöjärjestelmä, joka auttaa toimistoja pienentämään ympäristövaikutuksiaan ja edistämään kestävää arkea muun muassa energiansäästön, kierrätyksen ja vastuullisten hankintojen kautta.
- ISO 14001: Kansainvälinen ympäristöjohtamisjärjestelmän standardi, joka tukee ympäristöriskien hallintaa, lainsäädännön noudattamista ja jatkuvaa parantamista ympäristöasioissa.
- ISO 45001: Työterveys- ja työturvallisuusjohtamisen standardi, joka auttaa ehkäisemään tapaturmia ja edistämään turvallista ja terveellistä työympäristöä.
- ISO 9001: Laadunhallintajärjestelmän standardi, joka varmistaa asiakaslähtöisyyden, prosessien tehokkuuden ja jatkuvan laadun parantamisen.

2.2 Kaksoisolennaisuusanalyysi

Helsingin Satama toteutti vuonna 2024 kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) vaatiman kaksoisolennaisuusanalyysin, jossa hyödynnettiin laajasti Helsingin Sataman sidosryhmien näkemyksiä. Prosessissa arvioitiin Sataman toiminnan vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan sekä ympäristön ja yhteiskunnan vaikutuksia Satamaan. Näin tunnistettiin yhtiön toiminnalle olennaiset kestävyysteemat sekä niiden tärkeimmät vaikutukset, keskeiset riskit ja mahdollisuudet. Lopputuloksena tunnistettiin vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia liittyen E1, E2, E3, E4, E5, S1 ja S4 -standardeihin sekä kaksi yrityskohtaista vaikutusta. Nämä teemat tulevat jatkossa muodostamaan Helsingin Sataman vastuullisuuden kehitystyön painopisteet.

Analyysin laadintaan osallistui konsernin johtoa sekä ulkopuolisia asiantuntijoita. Lisäksi prosessiin sisällytettiin merkittävä määrä sidosryhmiä, kuten työntekijöitä, johtoa, toimittajia ja asiakkaita. Sidosryhmät arvioivat ja kommentoivat aiemmissa vaiheissa tunnistettuja vaikutuksia sekä toivat esiin omia odotuksiaan ja näkemyksiään vastuullisuuden painopisteistä.

3. Työvoiman yleiset ominaisuudet

Vuoden 2024 lopussa Helsingin Satamassa työskenteli 97 henkilöä. Henkilöstöstä valtaosa, 98,97 %, oli vakituksessa työsuhhteessa ja määräaikaista oli 1,03 %. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 93,5.

Henkilöstön sukupuolijakauma vakituisten henkilöstön osalta 30,2 % oli naisia ja 69,8 % miehiä. Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 48,25 vuotta – naisilla keskimäärin 45,48 ja miehillä 49,47 vuotta.

Lähtövaihtuvuus eli irtisanoutuneiden osuus koko henkilöstöstä oli 13,4 %. Keskimääräinen vaihtuvuus, joka huomioi sekä tulleet että lähteneet, oli 13,9 %.

3.1 Lisätietoja työvoimasta

Johtoryhmässä on 33 % naisia ja 67 % miehiä. Hallituksessa sukupuolijakauma on 38 % naisia ja 63 % miehiä.

Vuonna 2024 oli 0 yksinyrittäjää ja 13 vuokratyöntekijää.

4. Työvoiman terveys ja turvallisuus

Työturvallisuus on keskeinen osa vastuullista henkilöstöjohtamista. Vuonna 2024 työpaikatapaturmataajuus oli 13,8. Sairauspoissaoloprosentti oli 2,6 %. Vuoden aikana ei sattunut kuolemaan johtaneita työtapaturmia.

5. Työvoiman palkkaus, työehtosopimukset ja koulutus

Kaikkiin työntekijöihin sovelletaan minimipalkkaa kansallisen lainsäädännön mukaan tai työehtosopimuksen mukaan. 100 % työntekijöistä kuului työehtosopimusten piiriin.

Koulutustunnit ovat eriteltynä alla olevassa taulukossa.

Koulutustunnit	Tunnit	Per henkilö
Naiset	136,88	4,72
Miehet	634,44	9,33
Yhteensä	771,32	14,05

6. Lisätietoja omasta työvoimasta - Ihmisoikeuspolitiikat ja -prosessit

Helsingin Sataman Reilun pelin periaatteet muodostavat sataman eettisen ohjeistuksen, joka ohjaa sekä henkilöstön että yhteistyökumppaneiden toimintaa. Periaatteet pohjautuvat Helsingin kaupungin arvoihin ja ne kiteytyvät kolmeen keskeiseen perusarvoon: tuloksellisuus, vastuullisuus ja yhteistyö.

Vuodesta 2021 käytössä olleet periaatteet laadittiin osallistavasti: niiden kehittämiseen osallistui laajasti henkilöstöä erilaisten työpajojen kautta. Lisäksi koko henkilöstö perehdytetään periaatteisiin vuosittain verkkokoulutuksen avulla.

Reilun pelin periaatteet kattavat laajasti eettisen toiminnan osa-alueita. Ne ohjeistavat muun muassa asiakaslähtöisestä toiminnasta, hyvästä hallinnosta ja johtamisesta, korruption ja väärinkäytösten torjunnasta sekä yhdenvertaisuuden, monimuotoisuuden ja ympäristövastuun edistämisestä. Alla olevassa taulukossa on eritelty ihmisoikeuksiin liittyvät keskeiset teemat, joita periaatteet tukevat.

Ihmisoikeuspolitiikat ja -prosessit	Olemassaolo:
Ilmoituskanava	Kyllä
Eettiset periaatteet, joihin sisältyy:	Kyllä
Lapsityövoima	Kyllä
Pakkotyö	Ei
Ihmiskauppa	Ei
Syrjintä	Kyllä
Tapaturmien ehkäisy	Kyllä

7. Vakavat negatiiviset ihmisoikeusloukkaukset

Vuonna 2024 ei ollut yhtään vakavaa negatiivista ihmisoikeusloukkausta.

	Tunnistettut ihmisoikeusloukkaukset liittyen:
--	---

Lapsityövoima	Ei
Pakkotyö	Ei
Ihmiskauppa	Ei
Syrjintä	Ei
Tapaturmien ehkäisy	Ei

8. Energia ja kasvihuonekaasupäästöt

8.1 Energia

Helsingin Satama Oy on sitoutunut vähentämään energiankulutustaan ja hankkimaan jäljelle jäävän, eli säästötoimien jälkeen edelleen tarvittavan, energian hiilivapaista lähteistä. Energiankulutusta on onnistuneesti minimoitu muun muassa lämmitysjärjestelmien modernisoinnilla, lämpöpumpputeknologian käyttöönotolla, LED-valaistuksella sekä aurinkovoiman lisäämisellä. Pääosa energiankulutuksesta syntyy aluevalaistuksesta ja kiinteistöjen lämmityksestä. Sataman omat hiilidioksidipäästöt muodostavat vain pienen osan koko satama-alueen päästöistä.

Satama kompensoi jäljelle jäävät päästöt vapaaehtoisilla päästöhyvityksillä suomalaisista metsityshankkeista. Kompensoitava määrä vastaa 2,6 prosenttia hiilineutraalisuusohjelman vertailuvuoden päästöistä.

Maasähkölaitteiden rakentaminen satamaan ja laivoille mahdollistaa laivojen sähkönsaannin suoraan maista satamassaolon aikana. Tämä vähentää laivojen apukoneiden käyttöä ja siten satamassa syntyviä ilmastopäästöjä jopa 50–80 prosenttia. Maasähkön käyttö parantaa myös ilmanlaatua ja vähentää melua sataman läheisyydessä kaupungin keskustassa.

Aliurakoitsijoiden energiankäytön ja hiilijalanjäljen pienentämiseen vaikutetaan hankintojen kautta. Päästökompensointi nähdään viimeisenä keinona hiilineutraaliuden saavuttamisessa.

Energiankulutus kokonaisuutena on nähtävissä alla olevassa taulukossa.

Lähde	Uusiutuvat	Ei uusiutuvat	Yhteensä	CO ₂ e/t
Sähkö Oma käyttö (MWh)	314	13773	14087	0
Sähkö myyty (MWh)	0	10332	10332	0
Lämmitys (MWh)	0	8156	8156	1126

8.2 Kasvihuonekaasut

Satamatoimintaan ja laivaliikenteeseen liittyy väistämättä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia, joita pyritään aktiivisesti hallitsemaan ja vähentämään. Laivojen ja satamalaitteiden päästöt voivat heikentää ilmanlaatua erityisesti satamien läheisyydessä, mikä voi vaikuttaa haitallisesti sekä

ihmisten terveyteen että paikalliseen ympäristöön. Myös melu ja valosaaste voivat aiheuttaa häiriötä asutukselle ja eläimistölle.

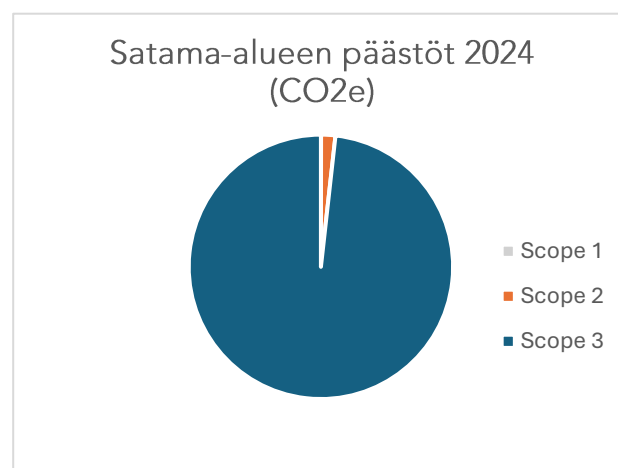
Vesistöihin kohdistuu riskejä, kuten mahdolliset öljyvuodot, vieraslajien leviäminen painolastivesien mukana sekä ruoppausten aiheuttamat muutokset merenpohjassa. Nämä voivat vaikuttaa ekosysteemien tasapainoon. Lisäksi satamien kehittäminen ja laajentaminen lisäävät maankäytön paineita ja voivat heikentää luonnonympäristöjen tilaa, ellei vaikutuksia huomioida huolellisesti suunnittelussa ja toteutuksessa.

Näihin haasteisiin vastaaminen on keskeinen osa vastuullista satamatoimintaa, ja niiden hallintaan panostetaan jatkuvasti yhteistyössä viranomaisten, sidosryhmien ja muiden toimijoiden kanssa.

Kasvihuonekaasujen arvioidut bruttopäästöt löytyvät seuraavasta taulukosta.

Kasvihuonekaasuintensiteetti on 0 CO₂e/t / M€. Vuonna 2024 Scope 3 -päästöt olivat yhteensä 63 441 tonnia CO₂e. Suurin osa näistä syntyi aluspäästöistä, jotka muodostivat 49 588 tonnia CO₂e. Lisäksi työkoneiden käyttö satama-alueella aiheutti 7663 tonnia CO₂e, ja kumipyöräliikenteen osuus oli 6191 tonnia CO₂e. Scope 3 -päästöt kuvaavat sataman arvoketjussa syntyviä epäsuoria päästöjä.

2024 päästöt (tCO ₂ e)	
Scope 1	14
Scope 2	1 126
Scope 3	63 441
Total	64 581

Mitä scopet tarkoittavat?

- **Scope 1:** Yrityksen omien toimintojen suorat päästöt.
 - Helsingin Satama Oy:n käyttämien polttoaineiden päästöt
- **Scope 2:** Yrityksen ostetun energian tuotannon päästöt.
 - Helsingin Satama Oy:n alueiden ja rakennusten lämmön ja sähkönkäytön päästöt
- **Scope 3:** Yrityksen arvoketjun epäsuorat päästöt
 - Satama-alueella syntyvät päästöt, jotka eivät ole Helsingin Satama Oy:n omia, kuten alusliikenne, henkilö- ja raskas ajoneuvoliikenne, ja satamaoperaattoreiden työkoneet

Siirtymäsuunnitelma

Hiilineutraali Helsingin Satama -toimenpideohjelma on Helsingin Satama Oy:n siirtymäsuunnitelma kohti ilmastoneutraalia toimintaa. Ohjelma on osa Helsingin kaupungin

ilmastotavoitteita ja tähtää sataman oman toiminnan hiilineutraaliuteen vuoteen 2025 mennessä sekä koko satama-alueen päästöjen merkittävään vähentämiseen vuoteen 2030 ja siitä eteenpäin.

Siirtymäsuunnitelman keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet:

- Sataman oman toiminnan hiilineutraalius (2025):
Satamayhtiö on vähentänyt omia päästöjään mm. modernisoimalla lämmitysjärjestelmiä, siirtymällä LED-valaistukseen, hyödyntämällä lämpöpumpputeknologiaa ja lisäämällä aurinkovoiman käyttöä. Jäljelle jäävät päästöt kompensoidaan vapaaehtoisilla päästöhyvityksillä suomalaisista metsityshankkeista.
- Aluspäästöjen vähentäminen 25 % vuoteen 2030 mennessä:
Maasähkölaitteita lisätään, vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuutta parannetaan ja aluksille suunnattua ympäristöalennusohjelmaa kehitetään. Maasähkön avulla voidaan vähentää laivojen satamassa aiheuttamia päästöjä jopa 50-80 %.
- Raskaan liikenteen päästöjen vähentäminen 60 % vuoteen 2030 mennessä:
Toimenpiteisiin kuuluvat mm. kuljetuskaluston satamassa käyttämän ajan minimointi ja kannustimet vähäpäästöisille ajoneuvoille.
- Satama-alueiden työkoneiden päästöjen vähentäminen 60 % vuoteen 2030 mennessä:
Sähköisen työkoneinfrastruktuurin kehittäminen ja biopolttoaineiden käytön edistäminen ovat tässä keskeisiä keinoja.

Sopeutumistoimet ja jatkuva kehittäminen

Hiilineutraali Helsingin Satama -toimenpideohjelma ei keskity vain päästövähennyksiin, vaan myös sopeutumiseen. Satama varautuu ilmastomuutoksen fyysisiin vaikutuksiin, kuten merenpinnan nousuun ja sään ääri-ilmiöihin, kehittämällä infrastruktuuriaan ja toimintamallejaan. Lisäksi ohjelmaa päivitetään jatkuvasti vastaamaan uutta sääntelyä ja teknologista kehitystä.

Helsingin Satama Oy toimii aktiivisesti sopeutuvana ja jatkuvaa kehitystä harjoittavana organisaationa, joka reagoi ilmastotavoitteisiin ja toimintaympäristön muutoksiin konkreettisilla toimenpiteillä. Satama on asettanut kunnianhimoiset päästövähennystavoitteet vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2015:

- Oma toiminta: -100 % vuoteen 2025, sisältäen viimeisenä keinona vapaaehtoisen hiilensidonnan
- Alusliikenne: -25 %
- Työkoneet: -60 %
- Kumipyöräliikenne: -60 %

Näiden toimenpiteiden myötä koko satama-alueen CO₂-päästöt laskisivat 32 % vuoteen 2030 mennessä (vuonna 2015: 90 804 tCO₂e → vuonna 2030: 61 566 tCO₂e). Päästöistä 96 % kuuluu Scope 3 -luokkaan, mikä korostaa yhteistyön merkitystä koko arvoketjussa.

Satama toteuttaa jatkuvaa kehitystä muun muassa seuraavilla ratkaisuilla:

- Ilmanvaihdon ja automaation muutostyöt
- Lämpöpumppujärjestelmien käyttöönotto
- Sisä- ja ulkovalaistuksen uusinta
- Aurinkosähkölaitteiden rakentaminen

- Siirtyminen hiilivapaisiin ja uusiutuviin energianlähteisiin
- Maasähköyhteyksien laajentaminen
- Automooring-laitteistot ja tuplarampit
- Yhden portin järjestelmä
- Tutkimukset ja selvitykset, jotka tukevat päätöksentekoa ja vaikuttavuutta

Strategia ei perustu yksittäisiin toimiin, vaan kokonaisvaltaiseen kehityspolkuun, jossa teknologiset ratkaisut, infrastruktuuri ja yhteistyö sidosryhmien kanssa muodostavat kestävä ja joustavan toimintamallin. Lisätietoja Hiilineutraali Satama -hankkeesta:

<https://www.portohelsinki.fi/tietoa-meista/vastuullisuus/ymparistovastuu/hiilineutraali-satama/>

Alla olevassa taulukossa on eriteltynä päästötavoitteet. (vuoden 2025 tavoite on lineaarinen alkaen lähtötasovuodesta 2015 vuoteen 2030)

	2025	2030
Scope 1 tCO₂e	0	0
Scope 2 tCO₂e	0	0
Scope 3 tCO₂e	70155	61566
Total tCO₂e	70155	61566

8.3 Ilmastoriskit

Helsingin Satama ei ole laatinut erillistä ilmastoriskikartoitusta, mutta siirtymä- ja transitoriskejä on arvioitu osana kaksoisolennaisuusanalyysiä. Arvioinnissa tunnistettiin useita keskeisiä ilmastoon liittyviä liiketoimintariskejä.

Ilmastoon liittyvät riskit ja siirtymätapahtumat

Helsingin Sataman toimintaan kohdistuu sekä fyysisiä että siirtymävaiheen ilmastoriskejä. Fyysisiin riskeihin kuuluvat erityisesti merenpinnan nousu, tulvat, voimakkaat myrskyt ja tuulet sekä lämpötilavaihtelut, jotka voivat vaikuttaa satamainfrastruktuurin kestävyys- ja operatiiviseen tehokkuuteen. Siirtymäriskejä aiheuttavat muun muassa tiukentuva sääntely, kuten EU:n ja IMO:n ilmastotavoitteet, sekä markkinoiden ja teknologioiden muutos, joka edellyttää investointeja vähäpäästöisiin ratkaisuihin.

Altistumisen ja herkkyden arviointi

Helsingin Satama on arvioinut ilmastoriskien vaikutuksia omaisuuteensa, toimintoihinsa ja arvoketjuunsa osana kaksoisolennaisuusanalyysiä sekä osana sidosryhmien kanssa tehtävää työskentelyä. Erityistä huomiota on kiinnitetty satama-alueiden vedenkestävyyteen, logistiikkaketjujen jatkuvuuteen ja energiankäytön vähäpäästöisyyteen.

Aikajänteet

Tunnistetut ilmastoriskit jakautuvat eri aikajänteille. Lyhyellä aikavälillä (1–5 vuotta) korostuvat sääntelymuutokset ja operatiiviset häiriöt, kuten myrskyt. Keskipitkällä aikavälillä (5–10 vuotta) painottuvat investointitarpeet ja teknologinen siirtymä. Pitkällä aikavälillä (yli 10 vuotta) korostuvat fyysiset riskit, kuten merenpinnan nousu ja infrastruktuurin sopeutustarpeet.

Sopeutumistoimet

Helsingin Satama on käynnistänyt useita ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tähtääviä toimenpiteitä. Näihin kuuluvat muun muassa satamarakenteiden vahvistaminen, energiatehokkuuden parantaminen, vaihtoehtoisten polttoaineiden ja maasähkön käytön edistäminen sekä yhteistyö varustamoiden ja viranomaisten kanssa päästöjen vähentämiseksi. Lisäksi satama seuraa aktiivisesti sääntelykehitystä ja osallistuu alan kansallisiin ja kansainvälisiin ilmastohankkeisiin.

Ilmastoriskien vaikutukset liiketoimintaan

Ilmastoriskit voivat vaikuttaa Helsingin Sataman taloudelliseen suorituskykyyn erityisesti investointitarpeiden, sääntelykustannusten ja operatiivisten häiriöiden kautta. Riskit arvioidaan tällä hetkellä keskisuuriksi, mutta niiden merkitys kasvaa pitkällä aikavälillä, mikä edellyttää jatkuvaa ennakointia ja sopeutumiskykyä.

Arviointimenetelmä ja aikajänteet

Kaksoisolennaisuusanalyysissä ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten olennaisuutta arvioitiin pisteyttämällä riskien todennäköisyys ja vakavuus (laajuus, kattavuus ja peruuttamattomuus). Taloudellisten riskien ja mahdollisuuksien olennaisuus arvioitiin pisteyttämällä todennäköisyys ja vaikutuksen suuruus (laajuus ja kattavuus).

Arviointi kattaa kolme aikajännettä:

- Lyhyen aikavälin riskit: raportoitava tilikausi
- Keskipitkän aikavälin riskit: 1–5 vuotta
- Pitkän aikavälin riskit: yli 5 vuotta

9. Ilman, veden ja maaperän saastuminen

Helsingin Satama Oy:n toiminta perustuu ympäristönsuojelulain mukaisiin ympäristölupiin, jotka ohjaavat satamatoimintaa ja määrittävät toiminnan rajat sekä vuosittain raportoitavat asiat. Luvat on myöntänyt aluehallintovirasto, ja niiden valvonnasta vastaa Uudenmaan ELY-keskus. Vuonna 2024 ELY-keskus suoritti kaikkien lupien määräaikaistarkastukset, joissa ei havaittu puutteita tai poikkeamia. Satama raportoi toimintansa ympäristövaikutuksista vuosittain ELY-keskukselle, ja ajantasaiset ympäristöluvat ovat saatavilla osoitteessa: <https://www.portofhelsinki.fi/tietoa-meista/vastuullisuus/ymparistovastuu/ymparistoluvat>.

10. Vesi

Vuonna 2024 Helsingin Satama Oy:n kokonaisvedenotto oli yhteensä 276 645 m³, josta 16866 m³ kului kiinteistöjen omaan käyttöön ja 259 779 m³ myytiin aluksille. Sataman vedenkulutusta nostaa merkittävästi aluksille toimitettava vesi, joka muodostaa yli 90 % kokonaisvedenotosta. Tämä vedenmyynti on olennainen osa sataman palvelutoimintaa.

Suurin osa vedestä otetaan Olympiarannan vedenottopaikasta, joka sijaitsee Suomenlahden rannikkovesien alueella. Suomenlahden ekologinen tila on vesienhoitosuunnitelmien mukaan heikko, ja alue kuuluu Itämeren riskialueisiin, joissa rehevöityminen ja ihmistoiminnan vaikutukset ovat merkittäviä, mutta Helsingin satama-alue ei kuulu vesienhoitosuunnitelmissa määriteltyihin riskialueisiin.

Alla oleva taulukko tiivistää vedenoton kokonaismäärät.

Vedenkulutus	m3	Yht (m3)
Veden määrä	276 645	276 645
Suuren vesistörasituksen alueilla oleva vedenotto	0	0

11. Resurssien käyttö, kiertotalous ja jätehuolto

11.1 Kiertotalouden periaatteet

Helsingin Satama Oy:n toiminnassa kiertotalouden periaatteet korostuvat erityisesti suurten infrastruktuurihankkeiden yhteydessä. Satama toimii sekä infrapalveluiden tuottajana että rakennuttajana, jolloin materiaalivirtojen hallinta ja jätehuollon järjestäminen ovat keskeisiä vastuullisuustekijöitä koko arvoketjussa. Massiiviset rakennus- ja kunnossapitohankkeet edellyttävät systemaattista otetta kierrätykseen, uudelleenkäyttöön ja jätteiden erilliskeräykseen. Hankkeista riippuen pyritään hyödyntämään esimerkiksi purkumateriaalia, jotta mahdollisimman suuri osa materiaaleista päätyy hyötykäyttöön.

Kiertotalouden periaatteet ulottuvat myös hankintakäytäntöihin, joissa suositaan uudelleenkäytettäviä, kierrätettäviä ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja. Rakentamisen ja purkamisen yhteydessä syntyvien materiaalivirtojen hallinta on olennainen osa sataman vastuullisuusstrategiaa.

11.2 Jätteet

Jätteiden hyödyntäminen tapahtuu ensisijaisesti materiaalina, ja toissijaisesti energiana. Vuonna 2024 kiinteistöjätettä syntyi yhteensä 318,55 tonnia, josta 3,95 tonnia oli vaarallista jätettä. Kaikki kiinteistöjätteet, mukaan lukien vaaralliset jätteet, ohjattiin joko materiaalihyötykäyttöön tai energiantuotantoon, jolloin kierrätysaste oli 100 %.

Satama pyrkii minimoimaan jätteen syntyä jo suunnitteluvaiheessa ja ohjaa syntyvät jätteet ensisijaisesti kierrätykseen tai uudelleenkäyttöön. Jätehuolto toteutetaan erilliskeräyksen periaatteella, ja jätteet lajitellaan jätelajien mukaan. Aluksilta kerättävät jätteet käsitellään erillään muusta jätevirrasta, ja vaaralliset jätteet, kuten öljyjätteet ja kemikaalit, käsitellään asianmukaisesti valvottujen prosessien mukaisesti.

Jäte-erittely on kuvattu alla olevissa taulukoissa.

Jättemäärät*

Jätelaji	Tonnia
Absorboivat aineet, suodatinmateriaalit ja suojavaatteet, sisältää vaarallisia aineita	0,311
aerosolit (ei lääke)	0,021
Biojäte	48,47
Energiajäte	6,666

Epäkurantti orgaaninen jäte sisältää vaarallisia aineita	0,006
Keräyspahvi	18,472
Keräyspaperi	11,736
Tietosuojapaperi	0,277
Lasi	12,528
Metalli	2,362
Loistelamput	0,138
Muu ser sisältää vaarallisia aineita	1,496
Lyijyakut	1,66
Ni-cd-akut ja -paristot	0,015
Painepakkauksissa ja -säiliöissä kaasut	0,064
Maali- ja lakkajäte sisältää vaarallisia aineita	0,235
Värikasetit, ei vaarallinen.	0,006
Yritysmuovi	2,278
Sekajäte	211,808
Yhteensä	318,55

Jättemäärät käsittelytavoittain

Jätelaji	Tonnia
energiahyötykäyttö	218,48
hyötykäyttö materiaalina	96,122
kierrätettävät vaaralliset jätteet	3,33
vaaralliset jätteet	0,616
Yhteensä (tonnia)	318,55

*erittely sisältää vain Helsingin Satama Oy:n jätteet.

Alusjätteiden vastaanotto

Helsingin Satama ottaa aluksilta vastaan kiinteitä jätteitä, öljyisiä jätteitä sekä jätevesiä. Lisäksi monet alukset lajittelevat kiinteitä jätteitä eri jätelajeihin. Helsingin Satama välittää jätehuollon lähinnä kansainvälisille risteilyaluksille ja joillekin rahtialuksille. Helsingissä säännöllisessä linjaliikenteessä kulkevat alukset ovat solmineet jätehuoltosopimuksensa suoraan jätehuoltoyrityksen kanssa.

Helsingin Sataman jokaisella laiturilla voi jättää jätevedet suoraan kaupungin viemäriverkkoon, minkä kautta ne menevät Helsingin Seudun Ympäristöpalveluiden (HSY) käsittelyyn. Jätevesien jättämisestä ei peritä erillistä maksua.

Vuonna 2024 Helsingin Satama otti vastaan

- Alusten jätevesiä 214 651 m³
- Aluksista peräisin olevia öljyisiä vesiä 1 280 tonnia
- Kiinteitä alusjätteitä 242 tonnia